

NEMAČKI UZAJAMNI KATALOG SERIJSKIH PUBLIKACIJA

Tatjana Brzulović-Stanisavljević

Univerzitetna biblioteka
"Svetozar Marković",
Beograd

Kontaktni naslov:
brzulovic@unilib.bg.ac.yu

Rezime

Rad ima za cilj da prikaže nemački uzajamni katalog serijskih publikacija. ZDB (Zeitschriften-datenbank) sadrži naslove serijskih publikacija i njihove lokacijske podatke. ZDB je omogućio automatizaciju kataloga serijskih publikacija i olakšao međubibliotečku pozajmicu. Počeo je sa radom 1973. godine, kada ga je podržalo nekoliko biblioteka; nadalje funkcioniše uz podršku i odgovornost Bibliografskog odeljenja Državne biblioteke u Berlinu. Od početka do danas, preko 4.300 institucija uključeno je u ovaj projekat. 2000 godine formiran je ZDB-OPAC, nakon čega se ZDB redovno ažurira. Izlazi dva puta godišnje na CD-ROM-u i obuhvata naslove serijskih publikacija, lokacijske podatke, korporacije i adrese biblioteka. U početku se ZDB projekat zasnivao na osnovnom kataloškom opisu i lokacijskim podacima iz ZDB-a, kao i na redovnom pohranjivanju lokacijskih podataka iz ostalih mreža. Te dopune se rade jednom nedeljno i tada se svi lokacijski podaci objavljuju na host-u. Sada je taj princip modifikovan i neke članice ZDB mreže same mogu da unose svoje lokacijske podatke, iako ZDB ne sadrži određenu publikaciju. U nemačkom bibliotekarstvu ZDB predstavlja osnovu za serijske publikacije. Kompletni podaci iz ZDB-a štampaju se dva puta godišnje, u januaru i avgustu. O tome se stara Nemačka nacionalna biblioteka (Deutsche Nationalbibliothek – DNB).

Ključne reči

uzajamni katalog, serijske publikacije, katalogizacija, lokacijski podaci, ZDB-OPAC

Izvlaček

Prispevek prikazuje nemški vzajemni katalog serijskih publikacij. ZDB (Zeitschriftendatenbank) vsebuje naslove serijskih publikacij in lokacijske podatke le-teh. ZDB je omogočil avtomatizaijo kataloga serijskih publikacij in je obenem olajšal medknjižnično izposoj. Ustanovljen je bil leta 1973, ko ga je podprlo nekaj knjižnic. Od takrat deluje s podporo in odgovornostjo Bibliografskega oddelka Državne knjižnice v Berlinu. Od začetka do danes je bilo v ta projekt vključeno več kot 4.300 ustanov. Leta 2000 je bil ustanovljen ZDB-OPAC, ki je omogočil redno dopolnjevanje ZDB. Izhaja na CD-ROM-u dvakrat na leto in vsebuje naslove serijskih publikacij, podatke o zalogi, korporacije in naslove knjižnic. V začetku je slonel projekt ZDB na osnovnem kataloškem opisu in lokacijskih podatkih iz ZDB-a ter rednem shranjevanju lokacijskih podatkov iz drugih omrežij. Dopolnitve se izvajajo enkrat na teden in takrat se vsi podatki o zalogi objavljajo na gostiteljskem strežniku. Sedaj je ta princip spremenjen, tako da lahko nekatere članice mreže ZDB same vnašajo svoje podatke o zalogi, ne glede na to, ali ZDB vsebuje določeno publikacijo ali ne. V nemškem knjižničarstvu je ZDB osnova za serijske publikacije. Popolni podatki, ki jih ZDB vsebuje, se tiskajo dvakrat na leto, in sicer januarja in avgusta. Za to skrbi Nemška nacionalna knjižnica (Deutsche National Bibliothek – DNB).

Ključne besede

vzajemni katalog, serijske publikacije, katalogizacija, lokacijski podatki, ZDB-OPAC

Abstract

The paper focuses on the German shared catalogue for serials – ZDB. The ZDB catalogue (Zeitschriftendatenbank) includes titles and holdings of serials, enables the automation of serials cataloguing and facilitates interlibrary loan. It was founded in 1973 when it was sustained by only a small

number of libraries. To this day, the Bibliographic department of the National library in Berlin has been supervising and supporting it and over 4300 institutions have been included in the project. In 2000, ZDB-OPAC was created. It is updated regularly. The catalogue is published twice a year on a CD-ROM and includes titles of serials, their holdings, corporations and library addresses. The ZDB project was initially based on basic catalogue descriptions and holdings from the ZDB catalogue and regular archiving of holdings from other networks. The updates take place once a week when the holdings are placed on the host. Since the process has been modified, some members of the ZDB network can enter their holdings even if the ZDB catalogue does not contain the publication. In German librarianship, the ZDB catalogue is the basis for all serials. The German National Library is in charge of printing the complete contents of the ZDB in January and August each year.

Keywords

union catalogue, serials, cataloguing, holdings, ZDB-OPAC

NASTANAK ZDB-A

Ako pogledamo istorijat ZDB-a, više od 30 godina unazad koliko je trajala njegova transformacija od automatizovanog projekta bivšeg Centra za bibliotečku tehnologiju i Berlinske državne biblioteke (Staatsbibliothek zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz – SBB-PK) do opsežne i pouzdane baze podataka, vidimo da je danas ta baza podataka utemeljena u nemačkom bibliotekarstvu kao koncept nacionalne mreže u kojoj institucije učestvuju tako što uključuju:

- naslove serijskih publikacija i
- informacije o lokacijskim podacima.

Ovaj koncept je brzo je dokazao svoju uspešnost. S jedne strane, omogućio je bibliotekama automatizaciju kataloga serijskih publikacija. U 70–80 % slučajeva danas je jedini zahtev da se priključi sigla biblioteke uz već postojeći zapis. S druge strane, ZDB je značajno podržao međubibliotečku pozajmicu širom Nemačke, jer je pružao potrebne informacije o lokacijskim podacima serijskih publikacija, o naslovima postojećih serijskih publikacija.

Danas, ZDB pruža podatke ne samo za regionalne bibliotečke mreže, nego nudi i različite usluge, npr. slanje dokumenata kao što su SUBITO i JASON. Fondacija PICA kompletirala je bazu podataka ZDB i učinila je dostupnom izvan Nemačke preko PiCartaInternational.

Kao rezultat zajedničkog rada biblioteka koje su uključene u ovaj projekat, zahvaljujući dodatnom učešću Bibliografskog odeljenja pri Berlinskoj državnoj biblioteci, a u korist biblioteka sa malim učešćem, danas (mart 2002), ZDB sadrži preko milion naslova serijskih publikacija, uključujući 400.000 zapisa za tekuće serijske publikacije i 5,7 miliona lokacijskih podataka za te zapise. Od tog broja 4.300 zapisa pripada nemačkim bibliotekama, a veliki broj i ostalim evropskim bibliotekama. ZDB uključuje sve tipove serijskih publikacija, kao što su žurnali,

časopisi, novine, serijali i baze podataka koje se nazivaju i integrativni izvori. Takođe uključuje serijske publikacije iz različitih perioda, iz različitih zemalja, na različitim jezicima, i na različitim fizičkim nosiocima, npr. papir, mikrofilm, elektronski format. 95 % naslova, koje sadrži ZDB, pokriveno je informacijama o lokacijskim podacima, i to približno za oko 400 biblioteka uključenih u sistem međubibliotečke pozajmice.

Tokom godina, ZDB je doživeo mnoge organizacione promene, a samo je originalni koncept podele zadataka između tehničkog i uredničkog upravljanja ostao isti, tj. podeljen između dve različite institucije. Dok je odgovornost za održavanje sistema bila podeljena između Nemačkog bibliotekarskog instituta (Deutsches Bibliotheksinstitut – DBI) i Nemačke nacionalne biblioteke (Deutsche Nationalbibliothek – DNB), izdavačka delatnost obe institucije, kao i razvoj ZDB-a i njegovih servisa, pripadao je Bibliografskom odeljenju Berlinske državne biblioteke. Od 1999. godine Berlinska državna biblioteka – SBB-PK ponela je odgovornost za ZDB.

Budući da ZDB nema status samostalne “poslovne korporacije”, njega čine organizacione strukture koje obezbeđuju usklađivanje interesa regionalne bibliotečke mreže, interesa odgovornih tela na nacionalnom nivou, kao i interesa biblioteka – članica uzajamne baze podataka. Za normativnu datoteku zadužen je Komitet za normativne podatke (Steuerungsgremium für Normdateien). On zastupa nekoliko relevantnih kulturnih institucija, kao i sekretarijat savezne vlade. Odgovoran je da donosi odluke imajući u vidu suštinska pitanja, ciljeve i prioritete. Udruženje članica ZDB-a (Arbeitsgemeinschaft der Datenbank-Teilnehmer – AGDBT) zastupa interese članica uzajamne baze podataka. Broj predstavnika određen je u skladu sa brojem članova u uzajamnoj bazi podataka iz 6 regionalnih bibliotečkih mreža. Trenutno udruženje broji 16 članica koje imaju pravo glasa, rade na zajedničkom projektu, odnosno sarađuju u ZDB-u i razvijaju ga u skladu sa budućim potrebama.

ZDB je, direktno ili indirektno, predstavljen u sledećim telima:

- Udruženje regionalnih bibliotekskih mreža (AG Verbund),
- Konferencija centralnog kataloga (Konferenz der Zentralkataloge),
- Ekspertska grupa za bibliografsku kontrolu (Experten-gruppe Formalerschliessung),
- Privremena ekspertska grupa za elektronske izvore (Zeitweilige Expertengruppe Elektronische Ressourcen),
- Ekspertska grupa za korporacije (Expertengruppe Gemeinsame Körperschaftsdatei – GKD),
- Agencija za održavanje nemačkog formata MAB (MAB – Ausschuss),
- Nemački ekvivalent Agencije za održavanje ISO 366-2 DIN (Ausschuss NABD)
- Podela kodova za države (Maintenance Agency for ISO 366-2),
- Nemačka interesna grupa za serijske publikacije (Forum Zeitschriften – GESIG)
- Radna grupa za novine zajedno sa GESIG-om (AG Zeitungen im Forum Zeitschriften),
- Sekcija IFLA-e za serijske publikacije (IFLA Section on Serial Publications),
- Funkcionalni zahtevi i numerisanje normativnih zapisa (Functional Requirements and Numbering of Authority Records – FRANAR),
- Okrugli sto IFLA-e za novine (IFLA Round Table of Newspapers).

MREŽA ZDB-A

Mreža je počela sa radom 1973. godine kada ju je podržalo nekoliko biblioteka. U međuvremenu je uključeno 4.300 institucija, a njihov broj raste iz dana u dan. Institucije, odnosno biblioteke, podeljene su u dve grupe:

- direktne učesnice i
- indirektno učesnice.

Dok su ranije biblioteke katalogizovale direktno u ZDB-u (150 većih biblioteka), kasnije se pojavio trend stvaranja manjih specijalizovanih biblioteka čiji udeo u uzajamnoj katalogizaciji nije bio vredan pomena. Male biblioteke tražile su pomoć od izdavačkih odeljenja ZDB-a. Sredinom 70-tih godina formirana su urednička odeljenja koja postoje i danas:

- Uredničko odeljenje za naslove (Zentralredaktion Titel – ZRT),
- Uredničko odeljenje za korporacije (Zentralredaktion Körperschaften – ZRK),
- Uredničko odeljenje za novine (Zentralredaktion Zeitungen – ZRZ).

Ova urednička odeljenja su odgovorna za objavljivanje korporacija i zapisa u ZDB-u. Novi zapisi mogu se ispravljati u periodu od 14 dana. Posle tog roka zahtevi za izmene direktno se upućuju odgovornom uredničkom odeljenju. Na taj način ZDB sprečava nagomilavanje dupliranih zapisa, a nemačka biblioteka mreža ima mogućnost da zapise koristi kao “authority files” (normativne zapise) serijskih publikacija. Ažuriranje zapisa istovremeno je i odgovornost uglednih članica uzajamne baze podataka. ZDB se stalno menja. Svakodnevno stiže oko 250 naslova i oko 80 zahteva za promenu zapisa. Zbog toga je precizan prenos podataka iz ZDB-a u bibliotečke mreže izuzetno značajan.

Dok je originalni koncept uključivao primarnu katalogizaciju naslova i lokacijskih podataka u ZDB-u, kao i pravovremenu povratnu informaciju iz baze ka bibliotekskim mrežama, neke biblioteke su danas izmenile proceduru u skadu sa politikom ZDB-a. Sada biblioteke uređuju zapise i lokacijske podatke u sopstvenom katalogu. Dopune i promene u zapisima šalju se ZDB-u u mašinski čitljivom obliku. Na taj način baza podataka je dopunjena u oba smera (po redosledu na koji se podatak obradi).

OBLICI ZDB-A

Model podataka ZDB-a razlikuje naslove, autorstvo i lokacijske podatke. Autorski podaci sažeti su u normativnoj datoteci GKD (Gemeinsame Körperschaftdatei), lična imena i podatak o biblioteci. Prednost ovakve strukture datoteka i odgovarajuće tehnike putem identifikacije brojeva je sledeća: kada se zapis objavi, svi oblici ulaska i odgovarajući zapisi se međusobno usklađuju. Veza između podataka, koji su izgubljeni u traženju nove odgovarajuće forme, uvek sadrži podatak o autorstvu. Zbog toga nije neophodno da se te reference nađu uz neki novi zapis.

ZDB OPAC

U novembru 2000. godine formiran je ZDB-OPAC (<http://www.zdb-opac.de>) i od tada se on svakodnevno ažurira. On sadrži naslove i lokacijske podatke uključujući korporacije i adrese biblioteka. Pretraživanje se vrši tako što se postavi zahtev, a na ekranu se prati broj pogodaka, tj. lista pogodaka koja sadrži najpre najnovija izdanja, a potom i sva ostala. Korisnik može da bira između skraćenog i punog bibliografskog opisa kombinujući ga sa kompletnom listom svih lokacijskih podataka. Lokacijski podaci koji nisu značajni za međubibliotečku pozajmicu obeleženi su zvezdicom. Puni bibliografski opis sadrži naslov i ostale značajne podatke, kao i linkove za dalja pretraživanja pridruženih naslova.

Takođe se mogu dobiti i naslovi elektronskih časopisa, kao i linkovi koji sadrže dodatne informacije, abstrakte ili pune tekstove na različitim URL adresama. Pristup ovim informacijama zavisi od licencnih prava svakog pojedinačnog korisnika, ili njegove matične biblioteke, za pojedine e-časopise.

Portal OPAC-ZDB ažurira se svakodnevno. ZDB nudi i mogućnost povezivanja preko različitih linkova, kao i mogućnost preuzimanja željenih članaka ili slanja u vidu dokumenta.

ZDB – CD ROM

CD-ROM-ovi izlaze dva puta godišnje. Izdaje ih K. G. Saur Publishing. Oni sadrže naslove i lokacijske podatke uključujući i odgovarajuće korporacije i adrese biblioteka. Sastoje se od dva diska koji su kompatibilni sa različitim verzijama Windows sistema. Podržavaju standardnu opciju pretraživanja. Ponudene su i proširene funkcije pretraživanja, kao što je regionalna međubibliotečka pozajmica, godišnje ili u periodima, frekvencija publikacija ili formata, izdanja itd. Može se birati između opcije pretraživanja po ISBD polju ili MAB2. Ovi CD-ROM-ovi prikazuju sve dijakritičke znakove, što je funkcionalno za korisnike.

E-IZVORI U ZDB-U

ZDB ima 18.000 e-publikacija, što ga čini jednom od najvećih baza podataka za ovakav tip građe. Elektronski časopisi katalogizovani su u punom ZDB formatu i sa svim bibliografskim obeležjima. Svi linkovi su pretraživi. Pretraživanje za naslove serijskih publikacija izvodljivo je prema fizičkom formatu. Iz ove baze podataka korisnik može dobiti podatke na više različitih načina.

BIBLIOTEKA ELEKTRONSKIH ČASOPISA

EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek) i ZDB prikazuju nekoliko relevantnih informacija o licencama, npr. za koje e-časopise biblioteka poseduje licencu. Biblioteka elektronskih časopisa (EZB) nalazi se u Regensburgu. Reč je o servisu koji olakšava upotrebu punog teksta naučnih časopisa na Internetu. ZDB i EZB su uskladili svoju delatnost kako bi se izbeglo dupliranje zapisa za e-časopise. Važne informacije korisnici dobijaju preko ZDB-OPAC-a. Veći deo e-časopisa direktno je povezan preko URL adrese sa EZB-om. Zastupljeni e-časopisi su u fondu EZB-a i zapisi za njih se redovno ažuriraju. Do koje će mere pojedini korisnici ZDB-OPAC-a moći da pristupe sadržaju ovih elektronskih izvora zavisi od dobijenih licenci, tj. od toga da li biblioteka, na čijoj je adrese korisnik prijavljen, poseduje licencu.

“AGREGATORI” I ZDB

Izdavači i dobavljači akademskih časopisa sve češće pune tekstove iz časopisa unose u specijalne baze podataka, tzv. repozitorijume članaka ili “agregatore”. Uobičajeni pojam časopisa je na ovaj način zamenjen pojmom dobavljenog “agregatora” ili grupe časopisa. Mnogi od dobavljača “agregatora” pružaju i druge usluge. Biblioteke, uz paket “agregatora”, dobijaju i bibliografske zapise u MARC formatu koji se mogu prikazati u OPAC-u. ZDB poseduje model za automatsko povezivanje i transformisanje iz MARC formata u ZDB format, a svojim članovima direktno dostavlja zapise u nemačkom MAB formatu. Na taj način pojedine nemačke biblioteke nemaju potrebu da same konvertuju MARC format. Kako i u kom obliku korisnici mogu da pristupe sadržaju “agregatora” zavisi od licenci i uslova korišćenja, tj. od toga da li biblioteka, u kojoj je korisnik prijavljen, poseduje traženu licencu. Sistem je podešen na bazu podataka naslova a dobavljač je EBSCO host.

NOVINE U ZDB-U

Sa približno 59.000 novina, od kojih je 8.206 dnevnih novina i ilustrovanih revija, magazina, listova firmi i oko 250.000 lokacijskih podataka, ZDB poseduje jedan od najvećih svetskih elektronskih inventara, odnosno kataloga dokumenata ovakvog tipa. ZDB baza podataka i ZDB na CD-ROM-u, posebno za novine nudi sofisticirano pretraživanje. Reč je o pretraživanju po tipu dokumenata, mestu izdanja ili mestu štampanja, učestalosti izlaženja, jezicima, ličnim imenima, tematskim predmetnim odrednicama, zemlji izdavanja, godini itd. Pretraživanje je izvodljivo i po kodnim sistemima, npr. poštanskim kodovima ili kodovima časopisa (ISSN). Urednička odeljenja za novine (ZRZ) analiziraju između ostalog i oblik objavljivanja, kao i format unošenja podataka. Zbirka novina u Nemačkoj svakako poseduje topografski katalog. Ta je baza podataka inspiraciju pronašla u IFLI-nom okruglom stolu posvećenom novinama. Ovakve topografske baze sadrže opsežne dokumentacije o novinama u bibliotekama, arhivima, dokumentacionim centrima, muzejima i izdavačkim kućama sa kvalitativnim i kvantitativnim podacima o zbirkama, a ako je moguće sadrže i naslove novina. Ova baza može se pretraživati preko naziva institucija, sigle biblioteke, mesta i predmetne odrednice, prema regionu i datumu. Detaljnije o tome na linku <http://daten.zeitschriftendatenbank.de/projekte/zeitung-stopographie/allgemein.html>.

NORMATIVNA DATOTEKA NAZIVA KORPORACIJA

Berlinska državna biblioteka, Nemačka nacionalna biblioteka, Bavarska državna biblioteka, a od 1997. godine i Austrijska nacionalna biblioteka zajedno vode GKD kao normativnu datoteku naziva korporacija. Uz različite oblike naziva, GKD uključuje i referentne oblike, sve nazive korporacija koji su bibliotekama potrebni za katalogizaciju monografskih i serijskih publikacija prema nemačkim kataloškim pravilim "RAK-WB". Preko 50 posto od 1,1 milion ZDB zapisa za naslove povezani su linkovima preko kojih je moguće pretraživati korporacije. GKD vodi i ažurira Nemačka nacionalna biblioteka (DNB). Kako je GKD poput ZDB-a online sistem, novi zapisi za korporacije rade se online i to čine članovi ZDB mreže. Zapisi se mogu ispraviti u periodu od dve nedelje, a posle toga se pohranjuju i mogu se samo pregledati. Zahtevi za ispravku posle tog roka moraju se uputiti direktno Uredničkom odeljenju za korporacije (ZRK).

SIGLE BIBLIOTEKA I AGENCIJA ZA BIBLIOTEČKE SIGLE

Zajedno sa ZDB-om, podaci o bibliotekama imaju status normativne datoteke sa oko 6.200 adresa svih biblioteka u Nemačkoj koje poseduje siglu ustanove, uključujući i približno 3.500 univerzitetskih biblioteka. Svi ZDB zapisi imaju lokacijske podatke koji moraju biti povezani sa adresama biblioteka. Samo na taj način mogu se obezbediti opšte informacije, kao to su sigle biblioteka, specifični ZDB bibliotečki kod (BIK) i naziv biblioteke. Ti su podaci ispisani na ekranu te se tako može videti kojoj biblioteci, ili univerzitetskoj biblioteci, pripada određeni lokacijski podatak.

Sve adrese i linkovi sa ZDB naslovima vidljivi su u OPAC-u, kao i na CD-ROM-u.

ZAKLJUČAK

U početku se ZDB projekat zasnivao na osnovnom kataloškom opisu i lokacijskim podacima iz ZDB-a, kao i na redovnom pohranjivanju lokacijskih podataka iz ostalih mreza. Te dopune se rade jednom nedeljno i tada se svi lokacijski podaci objavljuju na host-u. Sada je taj princip modifikovan i neke članice ZDB mreže same mogu da unose svoje lokacijske podatke, iako u ZDB-u nema određene publikacije. U nemačkom bibliotekarstvu ZDB predstavlja osnovu za zapise o serijskim publikacijama. Kompletni podaci iz ZDB-a štampaju se dva puta godišnje, u januaru i avgustu. O tome se stara Nemačka nacionalna biblioteka (DNB).

Literatura

- [1] Franzmeier, Günter i Peter Gruber (1996). 25 Jahre Zeitschriftendatenbank: (ZDB); Erreichtes und Bewährtes; Ausblick Bibliotheksdienst 30 (1996), 2, 236–242. Dostupno na: http://bibliotheksdienst.zlb.de/1996/1996_02_Erschlie02.pdf.
- [2] Franzmeier, Günter (1997). Gemeinsame Körperschaftsdatei: Österreich macht jetzt mit. Bibliotheksdienst 31 (1997) 10. Dostupno na: http://bibliotheksdienst.zlb.de/1997/1997_10_Erschlie02.pdf.
- [3] Franzmeier, Günter (1999). Zeitschriftendatenbank (ZDB): The German National Serials Database. The Serials Librarian 35 (1999), 4, 119–129.
- [4] Franzmeier, Günter (2001). Die Zeitschriftendatenbank (ZDB). Bibliothek, Forschung und Praxis (2001) 1. Dostupno na: http://www.bibliothek-saur.de/2001_1/72-77.pdf.
- [5] Gruber, Peter (2006). Die Datendienste der ZDB und GKD. II E aktuell (2000) 16, 6–7. Dostupno na: <http://www.zeitschriftendatenbank.de/downloads/pdf/iieaktuell16.pdf>.
- [6] Heise, Andreas (2000). Die neue Bibliotheksdatei der ZDB. Bibliotheksdienst 34 (2000) 11, 1818–1821. Dostupno na: http://bibliotheksdienst.zlb.de/2000/2000_11_Erschlie02.pdf.
- [7] Pagel, Barbara (2001). Cataloging and Retrieving e-journals in the Zeitschriftendatenbank. II E aktuell (2001) 18, 16–19.
- [8] Pitz, Elisabeth (2001). Die GKD überspringt Grenzen. II E aktuell (2001) 18, 26–27.
- [9] Putjener, Sigrun (2002). Standardisierungsarbeit im deutschen Bibliothekswesen. II E aktuell (2002), 20, 4–6. Dostupno na: <http://www.zeitschriftendatenbank.de/downloads/pdf/iieaktuell20.pdf>.
- [10] Putjener, Sigrun (2002). Bibliothekarische Globalisierung = AACR2: Gibt es alternative Lösungsmöglichkeiten? II E aktuell (2002) 20, 1–3. Dostupno na: <http://www.zeitschriftendatenbank.de/downloads/pdf/iieaktuell20.pdf>.
- [11] Sigrist, Barbara (2001). Die Katalogisierung von Online-Datenbanken in der Zeitschriftendatenbank. II E aktuell (2001) 18, 14–16. Dostupno na: <http://www.zeitschriftendatenbank.de/downloads/pdf/iieaktuell18a.pdf>.